

издание на Клуба за културни интереси
"Димитър Аджарски" към Читалище "ПРОСВЕТА"

ЖИЗНЕНИЯТ МУ ПЪТ

110 г. от рождението на Димитър Аджарски

Димитър Аджарски

Коренът на фамилията Аджарски е пренесен в с. Дойренци, Ловешко от с. Аджар- Карловско (преименувано 1934г. в с. Свежен).

Димитър Аджарски завършва Учителския институт в Шумен. Получава добра подготовка по литература и музика. За първи път е печатал стихове през 1926г. Скоро започва да сътрудничи с разкази, статии и стихове в различни провинциални списания и вестници. Издал е книгите: „Пред изгрев“- стихове(1929г.);”Жълто око“- разкази за деца (1931г.);”Два свята“- разкази (1932г.); „По белия друм“- повест (1934г.);”Приятелите на смъртта“- разкази (1936г.);”Зад кулисите“- разкази (1937г.); „Когато късметът ти работи“- детска пиеса (1942г.);”Завой“- роман, готов за печат.

През 1930-1931г. е редактор на

двуседмичния вестник за изкуство и култура „Мост“, с което допринася много за създаването през 1934г., на 3-ти март, „Съюза на писателите от провинцията“. Целта му е да съдейства за създаване изкуство за

бедстващия трудов народ, тъй като съществуващите тогава три писателски съюза са били в повечето случаи за „изкуството за самото изкуство“. Ново създаденият съюз издава списание „Гребец“ (1934-1935г.). Аджарски е член на редакционния комитет. От септември 1936г., списанието е заместено от вестник със същото название. Негов главен редактор става Димитър Аджарски. Вестник „Гребец“ се редактира в с.

Димитър Аджарски със съпругата си Стефаниа и синовете Людмила и Иван, 1937 г.

Дойренци, а се печата в гр. Ловеч. Първият председател на този съюз, Никола В. Ракитин, се самоубива само след два месеца, тъй като е уволнен от държавна служба. До 1940г., този съюз провежда 6 конгреса. На всички тях Аджарски е избран в Управителния съвет и на длъжност касиер на съюза.

Заслуга на Димитър Аджарски е, че той дава първият тласък на Младежкия литературен кръжок „Младо село“ с Георги Свежин, Тотю Теглийски, Петър Лаловски, Гатю Бодрин, Николай Драганов и на бъдещите големи певици Радка Пенева (Конфорти) и Сима Иванова.

Краткият жизнен път на този голям безпартиен патриот и демократ, дал много за литературата и изкуството, е печален. Той боледува тежко и неизлечимо в дните около 09.09.1944г. и почива на 20-ти октомври. Земляците му, изпаднали в еуфория от победата над фашизма, го подценяват и забравят. Осемнадесетгодишен младеж тогава, аз си спомням неговия край. Бяхме с начинаещият писател Николай Драганов в центъра на селото, в бръснарница. Вратата беше отворена и гледахме навън. Неочаквано видяхме малка група хора след ковчег. Някой каза: „Аджарски е умрял“. След тленните останки вървяха само близките му. Нямахме ги колегите му учители, възпитаниците му, музикантите му – да засвирят нещо траурно. После разбрах, че на гроба му никой не е произнесъл слово. На музикантите било забранено да свирят. Днес, след 70 години от смъртта му, като си спомням този случай, сълзи напират в очите ми.

проф. Димитър Трифонов

НЕЗАМЕНИМ ПЕДАГОГ

Димитър Аджарски, като прогимназиален учител, имаше дарбата да долавя и поощрява дарбата в отделни ученици. Той долови литературните наклонности у Георги Свежин, Тотю Терлийски, Николай Драганов и Петър Лаловски и той в часовете по български език и литература отделяше накрая време да накара младата певица Радка Пенева да изпее някоя народна песен. Лично той я отвежда в Ловешката гимназия и я предоставя на учителя по пеене Беню Тотев с думите: „Господин Тотев, грижете се за тоя млад талант, той има бъдеще“.

Той поощри Радка Пенева - Конфорти в ролята на
и Сима Аменрис от оперетата "АИДА" на Верди
Иванова, за

да стигне до декан в Музикалната консерватория. Аджарски създаде първия читалищен хор, той от неуки селяни сформира духовна музика, прославил Дойренци. Той, с помощта на други учители, възстанови читалището, той беше неукротим обществен и творчески дух.

Голямо литературно четене в София, 1935 г.

Сред участниците са (от ляво на дясно) Йордан Ковачев, Елин Пелин, Стоян Ц. Даскалов (първият) Добрин Василев и Димитър Аджарски

КЪДЕ ОТКРИХМЕ КНИГИ НА АДЖАРСКИ

В Народната библиотека е естествено да има почти цялото му творчество, без стихосбирката, издадена през 1929г. В Ловешката библиотека има две от книгите му: „Два свята” и „Зад кулисите”. В Русенската библиотека се намират две от книгите му – повестта „По белия друм” и „Приятели на смъртта”. От отзивите в ямболския и шуменския вестник също личи, че Аджарски е познат и в тия градове. Навярно книги от него има и в други библиотеки, но не успяхме навсякъде да проверим. От ясно, по-ясно е, че писателят Димитър Аджарски става известен в почти цялата страна.

Задължени сме, след толкова години забрава, да си спомним с почит и уважение към големия творец от Дойренци, будителя, учителя по български език и литература, музика и рисуване, Димитър Аджарски. Няма друг, който да е оставил толкова дълбока бразда в културния живот на Дойренци. Неговото име е свързано с много богатата му творческа дейност: педагог, музикант, постановчик на театрални представления, писател. Той е една всестранно развита личност, дар на дойренския чернозем.

/май, 2006г./

Уводни бележки от статията на първия председател на Клуба за културни интереси, Милчо Кънев, посмъртно отпечатана в алманаха „Роден чернозем”, алманах, в който се казва: „Роден чернозем” е продължение на традицията, създадена от първия в страната селски литературен кръжец „Младо

село”, учреден на 9 юли 1936г. от Димитър Аджарски.

След третата творческа сбирка на Клуба за културни интереси -31 юли 2003г., откакто Клубът носи името Димитър Аджарски, в разговор с големия син на писателя, Иван, стана дума за цигулката на баща му- пази ли се, къде е? И Иван тогава каза:”Цигулката, с голяма част от покъщнината ни, придошлата бара я отнесе, през 1942г. След наводнението, тръгнахме да търсим по поречието на барата някои ценни отвлечени неща. И на една върба съгледахме да виси цигулката на баща ми. Посегнахме да я вземем, но тя напоена, се разпадна”. Такава е трагичната съдба на първата цигулка в Дойренци. А Иван, големият син на Аджарски, свиреше на тропет в гр. Свищов.

СЪЗДАТЕЛ НА ЦЪРКОВНИЯ ХОР

Помня, че беше създал чудесен ученически църковен хор. Църковните служби и ритуали, съчетани с вълнуващо изпълнение на хора, ставаха тържествени, внушителни. Хорът внасяше приятна атмосфера на спокойствие и музикално облагородяване на богомолците.

Предсмъртно, Аджарски бавно, бавно беше дошъл да чуе своя ученически църковен хор, дирижиран от Тодор Якимов. Това изглежда беше една от последните му утехи, че оставя след многото си благородни дела и ученически църковен хор.

Мария Раева

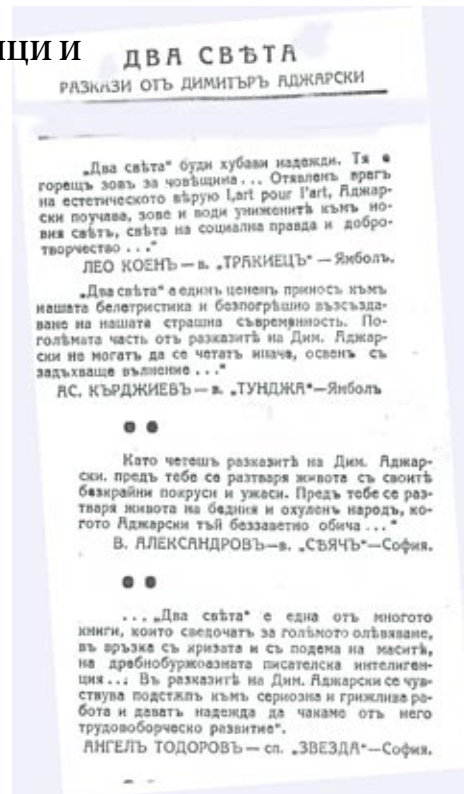

Днес, на писателя предстои една по-строга ориентация в политико-обществен живот, в който внася и своя културен принос. Защото читателят иска от писателя едно ярко самоопределение. Днешният читател с една категорична самоувереност търси да узнае: ”Писателят с нас ли е или против нас?”. И ако писателят сам предварително е определил мястото си в противния на читателя лагер, то книгата му бива захвърлена от последния и отмината с презрение. Ако ли пък читателят види в лицето на писателя един искрен приятел, тогава връзката между единия и другия се заекчава, става неразривна.....

Сп. „Гребецъ”, бр.9-10,1935г.

ОТЗИВИ ЗА ТВОРЧЕСТВОТО НА ДИМИТЪР АДЖАРСКИ ВЪВ ВЕСТНИЦИ И СПИСАНИЯ ПРЕЗ ТРИДЕСЕТТЕ ГОДИНИ НА МИНАЛИЯ ВЕК

подбрал Д. Трифонов

ПРИЯТЕЛИТЪ НА СМЪРТТА

РАЗКАЗИ ОТЪ ДИМИТЪР АДЖАРСКИ

„Аджарски е художник, който е непосредствен наблюдател на селската действителност и който рисува образите такива, каквито сж въ шжщност — обикновени селяни, работници въ полето — добри бащи, върни съ-

прузи, когато сж трезвени и жестоки, лентяи, върове — когато сж пияни... Тази книга е единъ сполучлив опитъ да се пречисти и издигне на нуждната художествена висота въздържателното творчество“.

В. СТОИЦЕВЪ — в. „ТРЕЗВА БОРБА“.

„Измежду младото поколение белетристи Дим. Аджарски е единъ отъ най-творческите надеждни синове на своето съвремие. Единъ отъ ония малцина, които прозиратъ върно дълга на писателя — борецъ за повече правда и благоденствие за отруденитъ. Бедната още въздържателна литература намира въ лицето на Аджарски единъ отъ първитъ си изразители и апостоли“.

ПЛАУНЪ ГЕНОВЪ — в. „ТРЕЗВА МЛАДЕЖ“

ПО БЪЛИЯ ДРУМЪ

„ПОВЕСТЬ ОТЪ ДИМИТЪР АДЖАРСКИ

„По бѣлия друмъ“ — е една сърдечно написана книга. Въ нея Аджарски е разкрилъ чиститъ пориви на две млади сърдца, които изгарятъ въ плавма на щастието си... На фона на тах чиста, сърдечна канава повестта се

развива леко, непренудено, безискуствено. И точно за това, може би, излъчва топлота, която гали душата на четяца и предизвиква тамъ напълно сърдечно отнасяне къмъ творчеството на писателя“.

КЛ. СИМЕОНОВЪ — в. „НИВА“.

„Повестта „По бѣлия друмъ“ е едно ново доказателство, че Аджарски разполага съ заложби, видъхновение и познания...“

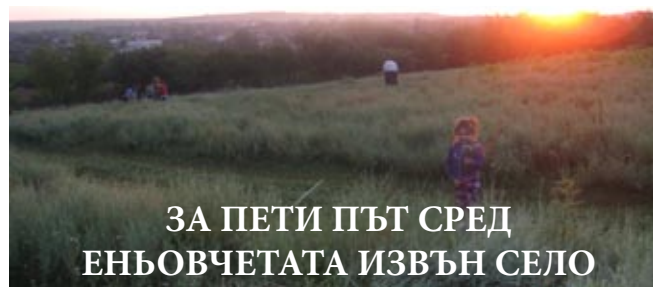
Д-РЪ СТ. ПОПОВЪ — в. „ШУМЕНСКИ ГЛАСЪ“.

„Прочитамъ за трети пкътъ тази малка повесть. Чель съмъ и всичко, що е написалъ Аджарски. Навсѣкжде лъха простота и искренности, а това дава още по-голяма стойност на творбата. Съ буденъ художнически усетъ (авторътъ) добре схваща предназначението си като художникъ — творецъ“.

ДИМ. ДОБРЕВЪ — в. „СВЪТЛОСТРУЙ“.

„ДОЙРЕНСКИ ВЕСТОНОСЕЦ“ СЕ СДОБИ С РЕДАКЦИЯ

След излизането на четвъртия брой на дойренския вестник, на 16.06.2014г., той вече има и собствена редакция, която тържествено беше открита. Пред най-активните членове на Клуба за културни интереси, чието издание е вестника, председателят Атанас Тодоров обяви, че и новата

Боси по росата, с голямо вълнение, деца и членове на Клуба, напълниха две кошници с лековити билки преди изгрев слънце. Точно в пет и петдесет минути с мощно „Ура“ всички посрещнахме изгрева на слънцето. Загледани в него, всеки си пожела нещо съкровено, тъй като на Еньовден, желанията се сбъдват. След това сплетохме от росни цветя венци, свихме и китки. Именниците почерпиха за здраве, а Еньовата буля, Рени Иванова, чиито родители са билкари, също почерпи. Двете знахарки, Павлина и Севда, в национални носии, поздравиха децата, пожелаха им здраве.

Я. Дамянова
П. Ганева

придобивка става благодарение на щедрата помощ на фирма „ЕКСПА АГРО“ЕООД. За ролята на вестника сподели мисли и главния редактор Атанас Маринов. Христо Хараланов, Найдан Ангелов и Колю Станчевски предложиха своята помощ вестникът да намери своето лице. Павлен Панов изрази увереност, че „Дойренски вестносец“ ще продължи традициите на предците от „Мост“, „Гребец“, „Буревестник“ и „Младо село“. На тържеството присъстваха председателят на журналистическото дружество в Ловеч, Стела Бочева, и секретаря Гинка Цанкова.

ХРОНИКА

*** В посевите на арендатора Пламен Колчев жътвата на ечемика започна. Тази година изобилните дъждове предизвикаха във всички посеви, легъл, който затруднява качествено прибиране на зърното.

*** На 16.06.2014г., най-старата жена в Дойренци, Пена Кунчева навърши деветдесет и осем години и започна деветдесет и деветата. Пожелаваме ѝ здраве, за да отбележим стотната ѝ възраст.

*** На 22.06.2014г., отпразнува своя 85-годишен юбилей и Донка Вълева Христова. Нека догони и надмине Пена Кунчева.

*** В редакцията на в. "Дойренски вестносец", след като беше посрещнала изгрева на слънцето с членове на клуба „Мое село“, Янка Дамянова отпразнува своя имен ден с китки и еньовчета, равнец и невен.

*** Следващата сбирка на Клуба за културни интереси „Димитър Аджарски“ е посветена на спорта и спортните деятели от Дойренци.

*** На Мондиала в Бразилия, след спортните коментатори беше и внукът на Петрето /Петър Иванов/, който също се казва Петър Иванов. Пожелаваме му успех в журналистиката и очакваме среща с него.

*** На 17 юли от 10 часа - Среща с Мария Щрегарска от гр. Угърчин

ЕКСПА-АГРО ЕООД

Откриване на жътва 2014 г.

Писателю, творецо, дядо Наско!

Честит 85 годишен юбилей!

Децата на Дойренци са щастливи, че са съвременници на един голям писател, неуморим творец и човек, който ни учи с книгите си да обичаме родния край, своя род и език.

Бъди ни жив и здрав!

Честит Рожден Ден!
на Атанас Маринов
С пожелание за много здраве и творчески успехи.
от ЕКСПА-АГРО

Кметство с. Дойренци
поздравява **Атанас Маринов** с неговия 85 г.
юбилей!

Бъди здрав и творчески неизчерпаем!

За спонсорство и дарения:
УниКредит Булбанк
BIC: UNCRBGSF
IBAN СМЕТКА: BG69UNCR70004521685450

Адрес: 5550, с. Дойренци, общ. Ловеч, читалище "Просвета", doyrentsi@abv.bg

Редакционен екип: Гл. Редактор - Ат. Маринов, Редактори: Ат. Тодоров, Г. Димитров, Янка Дамянова, Цветанка Маринова